

nemo prohibetur, qui Baptismo fit initiatus: sed ad manducationem non sunt admittendi nisi illi, qui non solum sacramentaliter, sed etiam realiter sunt Christo conjuncti. Ita enim vero, qui in Sacramento genuerit, exterior debet respondere his, qui interior geruntur. Unde secundum quod homo ad Christum accedit interior mente, ita ad exterior Sacramentum debet accedere corpore. Quidam autem non accedunt neque fide, neque caritate; unde tales accedenti sunt ab infectione Sacramento, & ab eiusdem assumptione: quidam autem accedunt fide sine caritate: & tales possunt videre, sed non sumere; quia per caritatem aliquis Christo incorporatur, sed per fidem accedens adhuc longus stat: (inquit S. Th. in 4. Sententiarum dist. 9. q. 1. art. 3. q. 6.) Quamquam vero ex veteri disciplina Ecclesiae illi soli a videndo Corpore Domini accedentur, qui non erant baptizati, vel qui Penitentiae publice subditi erant ob gravia peccata, & cum Catechumenis ab Ecclesia dimittentibus post Evangelium, & Concionem, quotibet tamen letalis peccati reos, vel ipso Domini Corporis aspectu indignos esse, S. Jo. Chryf. docet Hom. 3. in Epist. ad Ephelios. Die mihi (inquit) si quis ad convivium invitatus manus lavarit, & accubaverit, & ad Mensam paratus fuerit, & deinde non fuerit eius participans: an non contumelia afficit eum, qui invitatus? An non esset melius, ne adfuisset quidem? Ita tu quoque adfuiti & huiusmodi contasti cum dignis omnibus in es profectus, et quod cum indignis non recesseris. Quomodo mansisti, & Mensa non es participans? Sum (inquit) indignus. Ergo illa quoque Communio, & Societas, qua est in precibus, & indignus. Non enim solum per Proposita, sed etiam per Cantica antiphona descendit Spiritus... Sunt & oculi indigni his spectaculis, & aures indignae. Et hi bestia, inquit, montem tangat, ornetur lapidibus. Adeo nec digni quidem erant, qui accedebant. Atque postea accesserunt; & viderunt, ubi steterat. Licet postea accederet & videre: sed quando adfuerit, ubi non enim tibi magis licet quam Catechumenis. Non sunt enim paria, Sacramenta non idem esse assuetudine, & postquam fueris assuetus, & consuetus, despicere, & ea se indignum reddere. Hinc publice Penitentes ab ipso Eucharistiae conspectu olim arcebantur.

Exod 15

Obicitur quantum contingit, ut peccator non habeat peccati conscientiam, nisi si peccaret fumendo Eucharistiam, nemini non periculosum esset ad Sanctam Communionem accedere: quia merito quisque meruit etiam post accuratum examen conscientiae, ne aliquid adhuc lateat in corde suo, propter quod Deo displiceat, secundum illud Apostoli 1. ad Corinth. 4. Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum. Responsum S. Thomas, Bistram contingere, ut aliquis non habeat conscientiam peccati: primo ex eius culpa, vel quia per ignorantiā juris, qua non excusat, censet non esse peccatum, quod revera peccatum est (ut si fornicator existimet simplicem fornicationem non esse peccatum mortale.) Vel quia negligenter conscientiam examinauit, contra mandatum Christi ad Apostolum promulgatum 1. ad Cor. 11. Probat autem se ipsum homo, sic de Panis illud, & de Calice bibat. Et qui hoc modo non habens conscientiam peccati sumit Corpus Christi, nihilominus peccat, quia ipsa ignorantia est peccatum. Alio modo potest contingere sine culpa ipsius, sicut cum doluit de peccato, sed non est sufficienter contritus. Et in tale casu non peccat fumendo Corpus Christi: quia homo certo scire non potest, utrum se vere contritus. Sufficit enim si in se signa contritionis inveniat, nempe si doluit de peccatis, & proponat cavere de futuris. Si vero ignorat id quod legit esse peccatum, ignorantia facta, qua excusat, & y. g. si ad alienam conjugem accessit, quam credebat esse suam, non ex hoc dicitur esse peccator. Similiter si peccatum omnino ex memoria excidit, sufficit ad eius remissionem obtinendam generalis contritio.

PROPOSITIO III.

Pueri, aliisque rationis usum penitus desititibus hominibus Eucharistiam administrare non licet.

Quibus ad usum rationis non habent Eucharistiam administrari non licet.

In enim neque S. Eucharistiam a communi, & profana pietate animi, & religionem asserere possunt. Atque id etiam a Christi Domini institutione alienissimum videtur: aut enim Accipite, & comedite: Infantes autem idoneos non esse, qui accipiant, & comedant, satis conuenit (inquit Trid. Conc. Catechismus.) Cum vero pueri huius admirabilis Sacramenti cognitionem, & gustum habent, quod ex parentum, & Parochi, vel Sacerdotis, cui eorum in Doctrina Christiana institutio commissa est, & cui peccata confitentur, iudicio pendent, ad Communionem possunt admitti, circa decimum, vel undecimum annum, si in eis signa discretionis appareant. Characteris, ut dicitur S. Th. in 4. Sententiarum dist. 9. q. 1. art. 1. q. 4. id ut ritus sit: Parochus in Quadragesima per singulas Parochiales familias dilectum habeat puerorum, & adolescentium, qui primum in Paschali Celebratione proxima S. Communionem sumpturi sunt. De praetera his ipsis omnibus in singulis Quadragesi-

ma hebdomada certis praestantur servitiis, id est quibus illis non solum accurate examinaret, sed instruat quam diligentissime. Ita S. Carolus in Instructionibus. De prima item puerorum Communionem in Synodo Diecensium 9. ita struit; Parochi singulis mensibus semel certa constituta die, pueros, qui annos novem attingunt, ad Ecclesiam revocent, sigillatimque ad ream contenti rationem instruant Regulis in Sacramentali Libro traditis: illas autem, qui decimum attingerint, hebdomada Septagesima initio accersant, & sigillatim instruant, atque erudiant ad cognitionem cuiuscumque Sacramenti Eucharistiae, doceantque quomodo hauriant, & religiose reverenturque ad eam sumendam accedant.

Cum de pueris deliberatur, qui ad S. Communionem accedunt, Parochus perquirat etiam a parentibus de eorum pietate, & ingenii praestantia, usque rationis.

Qui primo ad S. Communionem accedunt, de manu Parochi sui sumere studeant: si vero vocationis occasio, alia, vel occasio tulerit, ut ab Episcopo sumere possint, paterna caritate illis ministrant, quicumque Parochi testimonio idonei erunt, qui us minister.

Adulte vero atque hominibus qui nullam unquam rationem usum habuerunt, & nullo pietatis sensu erga divinum illud Sacramentum affecti sunt, Eucharistia porrigi non debet. Si vero aliquem usum rationis habent, sed debilem, & aliquo pietatis, & reverentiae sensu erga illud Sacramentum affectum, illis non est detegendum. Ita vero, qui rationis usum non habent semper a nativitate destituti, si quando mentis suae compostes fuerint, piam, & religiosam animi voluntatem, atque devotionem erga S. Sacramentum prae se tulerint, debet esse in articulo mortis Eucharistia administrari, nisi forte periculum vomitus, expulsiōnis, vel alicuius incommodi timendum sit. Ita statuit Conc. Carthagenense 4. can. 86. & referat causa 26. q. 6. cap. Qui per penitentiam, cuius hae sunt verba: Is, qui in infirmitate Penitentiam petit: si casu, dum ad eum Sacerdos invitatus venit, oppressus infirmitate obmiserit, vel in prelosum conversus fuerit, auct testimonium, qui eum audierunt, & accipiat Penitentiam, & si continuo creditur moriturus, reconuertitur per manus impositionem, & infundatur ori eius Eucharistia. Et Conc. Araucanicum 1. can. 13. ex quo sumptum est cap. Qui recedunt, ibidem: Amentibus (inquit) quacumque pietatis sunt confertenda. Ita etiam S. Thomas 3. p. q. 80. art. 9. S. Carolus in Instructionibus, & Catechismus Concilii Trid.

PROPOSITIO IV.

Energumens baptizatus administrari potest Eucharistiam, ea temporis intervallo, quo a daemon non vexatur, si id Episcopus, vel Sacerdos eorum purgationis ab Episcopo praeparatus, congruum iudicaverit.

Ea fuit veteris Ecclesiae disciplina, ut constat ex Conc. Araucanicano 1. can. 14. cuius haec sunt verba: Energumens iam baptizatus si de purgatione sua curat, & se sollicitudine clericorum tradant, manibus quoque obsecrantur, omnino ab eis communicantur; Sacramenti ipsius usum, & manibus ab eis dicitur dantur, qui infestantur, vel purgantur, quorum iam ostenditur cura purgatio. Iisdem in laprem vite discrimine conditibus dandam esse Communionem, Conc. Illiber. longe antea decreverat Can. 38. Cassianus etiam Conc. Iler. 7. C. 30. fuit apud illum Sereus Abbas atq; Episcopus, qui ab immundis vexantur Spiritibus, Communionem Sacramentum Sonioribus nostris nunquam meminit interdiciam. Denique S. Thomas hanc difficultatem ita solvit: De baptizatis, qui corporaliter ab immundis Spiritibus vexantur, est eadem ratio & de aliis amentibus.

CONSECTARIA PRAXIM SPECTANTIA.

REGULA I.

Peccatoribus manifestis, sive per evidentiam facti, ut publicis concubiniariis, adulteris, usurariis, raptoribus, meretricibus, histronibus, alatoribus, vel aliquo iudicio Ecclesiastico, aut seculari convictis, atque damnatis, sacra Communio dari non debet, quantumvis illum excuset peccata.

Preceptum enim Christi est Matth. 7. Nolite sanctum dare canibus; & Matth. 15. Non est bonum sumere panem dicitur, & mittere canibus; quod nomine manifesti praefertim peccatores designantur, propter impudentiam, qua in omnium oculis, & cum gravi Ecclesiae scandalum peccare non verentur.

Id etiam docet S. Cyp. Ep. 65. ad Eucharistiam, quae referatur C. Pro dilectione, Dist. 2. De Consecratione, cuius haec sunt verba: Pro dilectione tua, & reverentia maxime consulendum est existimamus, Fratres carissimi, quia mihi videtur de Histione quodam, qui apud vos constituit, in eundem adhuc aris sua deditote perseverare, & manserit, & dicit non erudindoriam, sed per deditoriam puerorum, id quod male dicit, ceteris quoque infamatum: an talis debet communicare nobiscum? Puto nec Majestatis Divinae, nec Evangelii-

Quibus Eucharistiam administrari non licet.

gelica disciplina congruere, ut iudex, & honor Ecclesiam turpi, & infami contagione sedatur. Idem colligitur ex Conc. Arelatenf. I. Can. 5. De Theatrica; & ipso placuit, quomodo agatur, a Communionem separari. Idem docet S. Jo. Chryf. Hom. 83. in Matth. Sacerdotes ita compellens: Magnos (inquit) scidit, & diligenti cura Dena hac distribuat. Non parva vobis imminet poena, si quem aliquis improbatie teneri scierit, et huius Mensa participationem permittit, Sanguis enim ejus mandibus requiretur vestris. Si Dux igitur quispiam, si Consul ipse, si qui diaconatus ornatur, indigne adeat, cohibe, ac coerce: in jorem ut illo habeat potestatem. Ita si limpidissimus aqua fons, ut in altum gregi servaret, tibi commissa esset, cum petulos suos, ac fordissimos venire aspiceret, non patereris in fuentem illos descendere, nec fontem ab his perturbari. Nunc vero cum non aqua, sed Sanguine, & Spiritu sacratissimus sanguis commissus tibi sit, si peccatis inquinatissimos videbis accedere homines, non indagaberis, neque prohibebis? Et quam veniam huius contempseris? Sed unde, inquit, ego illum, atque illum, qualis sit cognoscere possim? Non de ignotis, sed de notis hac dispice. Corpus Christi etiam hac multitudine est, quae cavendum tibi est, qui hac Mysteria ministras; ne Dominum irriter, corpus hoc non purgans, ne acutum gladium pro cibo prebeas. Sed si quidem aliquis per voraciam, & amensiam Mensam audiverit, nullo timore terribis abije: Deum, non hominem timeas... Quod si ipse pellere non audeat, mibi dicat, non permitat alioque: animam prius tradam meam, quam Dominicum alioque: Corpus indignum; sanguinemque meum effundam potius potius, quam sacratissimum illum Sanguinem praeterquam digno concedam. Quod si quis venient cum Sordibus ignoranter, nulla vestra culpa est; si multum prius adhibueritis diligentiam. Nam haec mihi de notis, ac manifestis disputata sunt, quibus docetur, cito nobis Deum etiam ignoto notificabit.

Idem docet S. Aug. Serm. 302. alios 49. inter Hom. 50. A Communionem (inquit) se cohibent, qui sentit, quia non peccata iustorum, ne de cancellis praeiudicantur. Secundum haec Provinciale Conc. Mechlinense an. 1607. Tit. 7. c. 7. decrevit, ut Catechumeni publici, atque am corumibus suas acie dimiserint, ad S. Communionem non admittantur: neque etiam publici usurarii, vel palam inimicitias exercentes, nisi illis usuri renunciant, & injusta luca restituerint, aut de his restitendis cautionem dederint: & hi rursus pacem composuerint, vel sese ad reconciliationem debite obtulerint. Et S. Carolus Borromeus in Instructionibus Pastorum pro administranda in publicis Ecclesiis Eucharistia: Non, inquit, peccatis publicis irretitum ad Communionem excipiet, nisi prius scandale publice satisfactionis, etiam si absolutionis a Penitentiaris, aut Confessoribus, etiam Regularibus, accepta testimonium produxerit.

REGULA II.

Peccatoribus occultis S. Communionem publice penitentibus non debet denegari.

Cum enim quilibet Christianus, hoc ipso quod baptizatus est, sit admittens ad Dominicanam Mensam, non potest ei jus suum tōli, nisi pro aliqua causa manifesta (inquit S. Thomas 3. p. 80. art. 6.)

Confirmatur ex S. Jo. Chryf. loco mox laudato, & ex S. Aug. Serm. 331. aliis Homil. 50. inter quinquaginta Non vero (inquit) a Communionem prohibere quicquam non possimus, (quamvis hac prohibito non sit mortalis, sed medicinalis) nisi ante sponte confitetur, aut in aliquo suo seculari, sive Ecclesiastico iudicio minatur, atque condempnam. Qui enim sibi utramque audeat assumere, ut cuiquam ipse sit Accusator, & Iudex?

Idem exemplo suo Christus docuit, cum Judam Iscarioem traditionis scelus agitantem, ac furem, & Corporis & Sanguinis sui Communionem admisit. Unde S. Aug. Ep. 23. ad Alasium, & c. 8. Tolerat ipse Dominus Judam, diabolum, furem, & venditorum suum: sicut accipere inter innocentes Discipulos, quod Fideles venerunt, Pretium nostrum. Et Ep. sep. ad cōdem: Traditor enim suum, qui iam pretium eius acceptat, usque ad ultimum pacis osculum inter innocentes scitum esse passus est. Quibus non tacuit inter illos esse rarisceleros homines; & tamen primum Sacramentum Corporis, & Sanguinis sui, nondum illo exclusio, communicant omnibus dedit. Privati quidem Communionem Judas meruerat, speciosa ejus malitia; sed quia Christus nobis debuit esse exemplum iustitiae, non conveniebat ejus magnitudo, ut Judam occultum peccatorem, sine accusatore, & evidenti daretur exemplum Communionem separaret, ut per hoc dabatur exemplum Praeatis. Ecclesia similia facienda, & ipse Judas exasperatus inde sumeret occasionem peccandi. Et ita dicendum est, quod Judas cum aliis Discipulis Corpus Domini, & Sanguinem suscepit. Christo quidem nota erat Judae iniquitas, & perfidia, ut Deo; sed non erat ei nota per modum, quo hominum innocentia. Ideo Christus Judam non reipit a Communionem; ut daret exemplum, tales peccatores occultis non esse ab aliis Sacerdotibus expellendos, inquit S. Th. 3. p. q. 2. art. 2.)

Denique caritas jubet, ut fama proximi consulatur, & scandalum aliis non creetur: at proximi fama laederetur, & scandalum aliis crearetur, si prodere crimen occultum: quomobrem illi, cujus crimen occultum est, negari Communio non debet, cum publice petit. Ita S. Th. 4. Sentent. dist. 9. q. 1. art. 5.

Licet porro pejus sit peccatori occulto peccare mortali, quam peccare publice; quod illi mortaliter peccet (inquit S. Th. q. 2. art. 3. p. laudat, ad 2.) Quia nullus debet peccatum mortali committere, ut alium libere a peccato. Non sint enim facienda mala, ut evitentur bona; & Periculosissime admittitur compensatio flagitiorum, vel quorumcumque peccatorum, ut nos faciamus mali aliquid, ne alius gravius malum faciat: (inquit S. Aug. q. 42. in Genesim.) Unde & Innocentius III. Lib. 4. De Mysteris Missae, C. 3. Cum nemo (inquit) debeat unum mortale committere, ut proximum aliud non committat, eligendum est potius Sacerdoti non prodere peccatum, quam ut ille non peccet: sed peccator debet potius eligere, ut abstinendo reddatur suspectus, quam ut communicando manducet indignus.

Nec vero per est ratio pharmaci mortiferi, quod Medicus agroti, etiam volenti, & petenti, dare non debet, & Sacramenti Eucharistiae, ex cuius indigna assumptione Sacerdos novit mortem inferendam homini peccatori. Nam pharmacum per se, & naturaliter operatur, hoc autem Sacramentum non per se, sed culpa indigni sumentes ipsi mors est. Deinde vero non habet æger ad pharmacum sibi nociturum: immo vero jus habet ad vitam, quae hoc pharmaco extinguitur: at peccator oculus jus habet ad assumptionem Eucharistiae, cum in facie Ecclesiae non constitit ipsum amisisse jus suum. Adde, quod potius debet eligere Medicus medicinam mortiferam inferno, quam sibi si alterum portet: & similiter Sacerdos potius debet eligere, quod peccator sumat ad perditionem suam, quam ipse detegat in perditionem proximi, scandalizando, & Communionem occultam revelando. Et praeterea non est certum, utram sit ei mortifera, quia Spiritus ubi vult spirat. Unde subitopotesse esse compunctus, & divinities a peccato purgatus, & divina inspiratione ad Sacramentum accedere: (inquit S. Th. In 4. Sententiarum, Dist. 9. q. 1. art. 5.)

Nec etiam per est ratio gladii, qui reddi non debet homini furioso petenti, ut sibi, vel alteri mortem inferat. Primo, quia subtractione gladii vitatur homicidium: subtractionem autem Sacramenti non vitatur peccatum illud indigne sumere volentis, sed solum actus exterior: ipsa liquidum perditione peccati mortaliter, in peccatum mortale conscientiam, ut ait S. Th. Secundo, quia negando gladium, nullam infamiam labe aspergitur proximo; at negando Sacramentum grave vulnus infertur famae proximi. Tertio, quia vita corporis reparari non potest: at damnus animae refarci potest a Deo peccatoris voluntatem mutante: ut ejus miseriam corda saepe contingit. Quarto, qui Sacerdos agit ut publici bonorum Communium dispensator: ille autem, apud quem alter gladium deposuit, privata persona est, cujus proinde actio scientia privata dirigi debet. Sicut autem praeveniret homo sententiae Judicis gladium homini reddere jubentis, quem furiosum quidem nosset ille, fed certis documentis probare non posset: ita peccatori, quem talem esse publicis testimonis, aut Judicis sententia, vel proprio confessione in aliquo iudicio sive seculari, sive Ecclesiastico facta non constat; jus suum reddendum esse circa assumptionem Sacramenti, quod ei in foro exteriori debetur.

Confirmatur hoc disciplinae caput ex S. Augustinum, Causa 6. q. 2. ex Conc. Valentini 1. can. 8. cuius haec sunt verba: Si tantum Episcopus alicui sceleris se conscientiam novit, quamvis probare non possit, nihil proferat, sed cum ipso ad communionem ejus secretis correptionibus elaboret, &c. Item C. Placuit, ibidem, quod ex Canonibus Africanis 132. & 133. In Codice constantum est, quorum haec sunt verba: Placuit, ut si quando Episcopus dicit, aliquem sibi sibi proprium crimen fuisse confitetur, atque ille negat, & penitentia noluert: non potest ad injuriam suam Episcopus pertinere, quod illi soli non creditur, etsi scrupulo propria conscientia se dicit negari non communicare. Quamvis excommunicatio non committetur Episcopis: ut magis caveat Episcopos, ne dicat in quemquam, quod alicui documentis convincere non potest: Item ex C. Si Sacerdos, Extra, De Officio Judicis ordinarii; ubi Eugenius Pontifex ita statuit: Si Sacerdos sciat pro certo aliquem esse rem alicuius criminis: vel si confessus fuerit, & emendare noluerit: nisi iudiciali ordine quis probare possit, non debet eum arguere nominatim, sed indeterminate sicut dicit Christus: Unus vestrum me traditurus est: sed si ille, cui dicitur illatum esse, petierit iustitiam, potest excommunicare auctorem dicitur, licet etiam ei confessus sit: sed tamen non nominatim potest eum removere a Communionem, licet sciat eum esse reum: quia non ut Iudex scit, sed ut Deus: sed debet eum admonere, ne se ingerat: quia nec Christus Judam a Communionem removit.

In Codice Ecclesiae Africanæ.

Jo. 17. 21.

quod, dum doles me non communicasse Corpori Christi, abstinentiam me paullisper ab uerbis amplexu; ut amoris conjugis amorem Christi praefertat. Durum est, & non ferendum, quod hoc facularium sustinere possit? Qui potest sustinere, sustineat: qui non potest, ipsedabit. Nobis cura est, non quid unusquisque possit, aut velit, sed quid Scripturae praecipiant, dicere.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Idem confirmatur ex Canone *Vir cum propria*, & Canonibus 33. Qu. 4. & Canone *Omnis homo*, Dist. 2. De consecratione. Item ex Concilio Trid. Catholico, & S. Caroli Instructionibus, nec non ex Conc. Buiticenis anni 1584. Titulo De Eucharistia.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

X. Causa conjugalis, si sit sine peccato, si statempe causa proli generanda, vel causa reddendi dubium, non impedit Communione ex necessitate, sed solum ex congruitate, & decoro, propter immunditiam corporalem, & mentis distractionem. Ita S. Th. 3. p. q. do. art. 7. Julius S. Gregorii Responsione ad Interrogationes S. Augustini Anglicani Episcopi. Oportet, inquit, legitima carnis copula, ut causa proli sit, non voluptatis; & carnis communicio creatorum liberorum sit gratia, non satisfactoriorum. Si quis ergo sua conjugem, non cupidine voluptatis amorem, sed solummodo liberorum creatorum gratiam, utitur, ista peccato de ingressu Ecclesiae, seu de sumendo Corpori Domini, Sanguinisque Mysterio, suo est relinquendus iudicio: quis a nobis prohiberi non debet accipere, qui in igne postius nescit ardesse. Cum vero non amor procreandae sobolis, sed voluptas dominatur in opere commixtionis, habent contrarium etiam de sua commixtionis, quod desunt.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

XI. Pollutio nocturna, quae mortale peccatum est propter consensus, vel ratione sua causa, ex necessitate impedit Eucharistiam summptionem, nisi peccatum Penitentiae elidat: postquam autem sincera Contritione, & Sacramentali Confessione expiatum est, impedit nihilominus eodem die ex congruitate, & decore, propter foeditatem corporalem, & evagationem mentis, cum quibus ad Sacramentum non accedamus, pollutum reverentia tanto Sacramento debita. Item dicendum, quod pollutionis causa, vel pollutio ipsa cum peccato veniali conjuncta sit, v. g. si ex susceptio cibi, aut potus leviscula, aut ex turbatione cogitationibus, quibus plenus consensus datus non fuerit, immunditia illis contingit. Si autem ex natura debilitate, vel humoris redundantia, vel ex cogitationibus de rebz obsecris, sed ob finem honestum, felicitate necessarie lectionis, vel disputacionis causa, absque delectatione carnali contingit, ad Communionem accedere potest, qui illum passus est. Deest quidem quam maxime, ut a sacra Mensa abstinere, si pollutio illa ex turpibus phantasmatibus proveniat; sed tamen accedere potest ad Altare, & Sacris operari, vel communicare, si foeminitas occurrat, aut necessitas urget. Item eilo iudicium ab illis, cui ventralis craspula subreptit, ex qua pollutio praeter voluntatem procurata est. Ita S. Th. 3. p. q. 80. art. 7. ex S. Greg. 31. Libri 12. quae Responsiones continet ad Quaestiones propositas ab Augustino Anglicorum Episcopo, cujus haec sunt verba, *In eadem* (inquit) *illudone valde necessaria est discretio, quia valde subtiliter pensari debet, ex qua re accidat menti dormientis. Aliquando enim ex crapula, aliquando ex natura superfluitate, vel infirmitate, aliquando ex cogitatione contingit. Et quidem cum ex natura superfluitate, v. l. infirmitate evenerit, omnimodo haec illudone non est vitanda: quia haec animus nesciens permissio magis dolendus est, quam factio. Cum vero ultra modum appetitus gulae in sumendis alimentis rapiatur, atque adeo humorum receptacula gravantur, habet exinde animus aliquem reatum: non tamen usque ad prohibitionem percipiendi Sacri Mysterii, vel Mystrarum solemnium celebrandum fortasse aut festus dies exigit, aut exhiberi Mysterium, pro quo Sacerdos alius in loco desit, ipsa necessitate compellit. Nam si adsum aliis, qui implere Mysterium valent, illud pro crapula facta a perceptione Sacri Mysterii prohibere non debet: sed ab immunditate acti Mysterii abstinere, ut arbitrio, humiliter debet, si tamen dormientis mentem turpis imaginatio non concusserit. Nam sicut, quibus in plerisque illudone nascitur, ut eorum animas etiam in somno corpore postus turpibus imaginacionibus non faderit. Quia in re non ubi offenditur, quoniam ipsa mens rea non fit tunc, sed suo iudicio penitus libera, cum se esse dormientis corpore, nihil meminit vidisse tamen in vigiliae corpore meminit ingloriam speculasse. Si vero ex turpis cogitatione vigilantis oritur illudone in mente dormientis, pariter animi suus reatus. Vider enim a quae radice inguinae illa processerit, qui quod cogitavit sciens, hoc percipit nesciens. Sed pensandum est, ipsa cogitacione in ingloriam, an delectatione, delectatione, consensu. Suggestio quippe per diabolum, delectatio per carnem, consensus per spiritum. Cum malignus spiritus peccatum suggerit in mente, si nulla peccata delectatione/legatur, peccatum omnimodo perperatum non est. Cum vero caro delectatione caperit, tunc peccatum incipit nasci. Si autem etiam ad consensum ex delectatione descendit, tunc peccatum cognoscitur percipi. Et sepe contingit, ut hoc, quod malignus spiritus seminat in*

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

Coniugale concubinum si sit sine peccato Communione nem non impeditur ex necessitate, sed ex congruitate.

excogitatione, caro in delectationem trabat, nec tamen animi eidem delectationi consentit. Et cum caro sine animo delectari nequeat, ipse tamen animus carnis voluptatibus relaxans, in delectatione carnali aliquomodo ligatur inuitus, ut ei ex ratione contradiat, nec consentiat. Et tamen delectatione ligatus sit: sed ligatus se vehementer ingemiscat. Quis est affectus, ad Sacramentum accedere potest, & nocturna pollutio ipsi contigerit, si dormienti, sive vigilanti, modo certus sit, se nullam huiusmodi immunditiam prae se habere, sed ex mera demonis illusione, & nequicia procurata fuisse. Unde apud Cassianum Collatione 20. Germano inquirenti, An semivisionem pollutio vitanda sit, an praesumenda sacrosancta, ac salutaris Etsa perceptio? Thomae respondit Cap. 5.) *Omnis quidem industria quantum in nobis est studere debemus, ut immaculatae castimonie puritatem illo vel maxime tempore teneamus, quo venerandis assistere optamus Altaribus, & vigilantissima circumpectione praecavendum est, ne carnis iniectiones in opere capis, in quo non ad salutaris Conventus Communionem praeparamus, defraudetur. Verum si hostis ille non existimus, ut nobis celestis remedi subtrahat medicinam, cuiusdam specie mentis illusionis, ita duntaxat, ut nullas probrum sibi intervenientes paritum, nullo contumaciter oblationis assensu. possumus, & debemus ad gratiam rbi salutaris confidenter accedere. Et Cap. 6. Verum ut manifestis approbatur: quod estiam inimiis, & facione nonnumquam hac elicitur impuritas, novimus Eretem, qui cum castimoniam cordis, & corporis summa circumspeditione, atque humilitate promovit, nunquam perdidit, ac nequaquam nocturnis illusionibus tentaretur, quicquid tamen se ad percipiendam Communionem Dominicam praeparasset, immundo fluxu dormiens turbabatur. Qui cum multo se tempore a sacrosanctis Mysteriis respiciat abstinere, amicum hunc ad Sententia detulit quaequom, remedium impugnationis, ac dolens sub mediculis rorum consilio consenturum confidens. Adde, quod cum alia causa pollutionis diligenter ab eo iniquitas non inventisset: Occasus diabolice factionis in istas confessiones pervidetur spectantes, quae nec animam culpam esse, nec carnis, sacrosanctis cum Equis debere misere consuetudine consistere, nec felicitate si in hac absentia daretur, verus ut maligni hostis laqueo obligatus, sanctissimum, & Corporis Christi percipi esse non possit, & per hanc fraudem medicina remedi salutaris in perpetuum fraudaretur. Quo pacto ita omnia diabolice factionis secula detesta est: ut mix virtute Domini Corporis praesegente, illa praeterea illusionis consuetudo cessaret. In quo inimiis dolus evidenter apparuit, & probata patenter sententia Senitentia, quae plerumque hunc impurissimum fluxum, nec carnis, nec anima vitio, sed adversarii factio a do quae ludificatione percipit.*

1. Cor. 11. Qui habitus corporis ad Sacramentum accipiendum

Si quis pollutionem passus, ad eussam recurrit, debet de consensu, a sacra Communionem omnino abstinere: nec debet: si autem ex parte inveniat consensum non praesensisse, (Addiderim, nec fuisse comitatum, vel subsecutum) & necessitas urget, aut aliqua causa potius tollat obligationem, quae teneatur non accedere re, potest accedere, aut etiam celebrare, non obstante, corporis immunditia, aut hebetatione mentis. *Allas si necessitas non incumbat, videtur non exhiberi debent reverentiam Sacramento; non tamen si celebrat, moraliter peccat, sed venialiter: sicut enim quis quandoque evagationem mentis patitur. Quando autem ex illusione accidit, si illudone causa in nobis praesens, tunc cum quo illudone ad dampnandum accesserit, idem est iudicium ac de pollutione, quae ex cogitatione praecedentibus accesserit, id est, potest esse & mortale, & veniale peccatum. Et quia non vix de factio potest percipi, ex qua causa contingat, ideo tutius est semper abstinere, nisi necessitas incumbat. Ita S. Th. in 4. Sententiarum, Dist. 9. Q. 1. A. 4. Quae tituncula 2.*

XII. Probrum dicitur, Penitentiae operibus expiati, & salutare continentia exerceri debent; qui in peccata carnis prolapsum sunt, antequam ad Sacramentum admittantur. Hinc Algerus Lib. 1. De Sacram. Corporis, & Sanguinis Domini, C. 22. scribit: Videndum, cum ad edendum Agnum Elix dederit in calcamentis cautam, ne a vitis fallamur, in baculo discipulum, qua perpetrata corrigamus; in laetitiae compunctionem, ut non solum exterius sed interioris Penitentiam ngamus in festinatione aspersione adorem, quo delectio suspiramus: cur accinctis remibus abstinentiam libidinis expressit inaxiter; cum de veteris vitis nihil nominatum, sed communiter omnium vel cautam, vel disciplinam figuraverit. Unde sciendum, quia Agnum Dei sine macula, qui Virginis est filius, luxuriosus, & incestuosus sumus percipimus: quia cum in Sacramento Christi sit unis, debemus conformitate passivis, & munditia, nihil se adversare passioni erudit, ut voluptas, nihil se munditia, ut faditas; nihil se ejus unitati, ut fornicaria societati unitati. Libido enim appetit sui allicit, & incendit, actu suo facit, & impetivum lubricum, & illaqueat: ad se ut placendo diligenca, displicendo placent, dissiemul, aut nullam sui purissimum admittunt: & nisi valida manu misericordiae Dei subventum fuerit, miserabile sine suo amorem sues sine sine perdat. Haec enim pestis, quo praeceteris vitio est naturae familiarior, eo ad cavendum difficilior; quin cum repellatur, nocens seminat

Dispositio, nec ad Sacramentum

Dispositio, nec ad Sacramentum

Dispositio, nec ad Sacramentum

Dispositio, nec ad Sacramentum

gerit importunas cum admittit, volens incumbe blandis onerosa, & dum se sensum infundit amorem suum, profusus excipiat amorem castissimum. Sed quid e contra faciendum est, si non peremus? Quia ad vitam non pervenitur, nisi per angustiam viam, discilem, sed cooperante Deo non impossibitem ingrediatur semitam: ut quia humana non proficimus, angelicam in vitam ducamus, quatenus castitatis munditia, corde, & corpore Christi munditia conformes, ne celestis alimonia invigilem, sumus spe, & conversatione coeleses, quia Panis Angelorum non nisi angelica vita est suspendium. Unde etiam pravi, dum communicare praesumant cibo, qui incommunicabilis est privatati (ut ait Apostolus.) Imbecillies sunt, & dormiunt multi, qui non judicant Corpus Domini: Ut vel corporalis infirmitatis molestia corriganur per Dei misericordiam; vel dormitione mortis corporalis vitam amittant temporalem, & aeternam. Ad quod periculum vitandum consulens Apostolus, ait: Prober seipsum homo, & sic de Pane illo edat, & de Calice bibat: Quia revera salubriter debet pendere, cuius sit actionis, vel saltem intentionis, qui tanta vult fieri participi Communionis.

XIII. Quod ad Corporis habitum pertinet, Parochus Fidelis curae suae commissus monet, fatigatque, ut summa reverentia, omniae humilitate ad Sacramentum accedat, & famant. Oculis non vagis, sed in Christi Corpore pie coniectis: barba pilis circa os bene praefixis; ore supra panam lineam possumus modeste portum; rebus non demisso; lingua paululum labrum inferius intus attingente, non tamen extra os prominente; rebus, quae particulam suscipiant: neque linguam ipsam retrahant, priusquam Presbyter manum removerit; tum vero caput humiliter demittat. Ita enim, ut suscipit abstineat, quibus particula demittat excuti. Manibus pedes, & non admodum, inlar crucis, ac veteri Fidelium disciplinam, nra aut supplicibus, iisdem nudis: pallio, quantum fieri poterit adhibito: non bitretis, pilisve pluma inanimiter ornatis: remis depositis: tunc denique corporis habitu decenti, humiliter, & modesto, non sortido. Multo, res non sumptuosas, non caudis veltibus, non crinibus; insantier intoris; non luo, ac pigmentis vultu illito; non peccore nudo, aut tenat vultu obrecto: sed ita vestit, ut ne praeter faciem quomquam nudum cernatur: vultu denso bene super faciem demissum. Omnes autem genibus flexis, non peccore; brachiaque scabello innixi. Nihil praeterea dabant. Omni modestia furgent, & a Mensa se discedant. Ita S. Carolus in Instructionibus. Videat autem Sacerdos Eucharistiam admittentur, ut cum dixit, Corpus Domini nostri Iesu Christi, custodiat Animum suum in vitam aeternam; antequam Sacramentum praebet ei, qui accepturus est; satis spatii relinquat ad respondendum, Amen, secundum Ecclesiae primae Ritu: ut rursum monet S. Carolus.

ARTICULUS III.

Quid in ipsa Communione, & post Communionem praestandum.

IN Communionem ipsa, ut sancte religioseque Fideles animo versentur, haec Parochus opportune praemonit, ac docet.

In primis, quod ardentius sanctum amorem, qui in Sacra Communionem requiritur, Fideles in se excitent, illos docet, quod modo eo temporis momento, quo Sacram Eucharistiam sumunt, Passionem Christi Domini, ex cujus vulneribus pius ille amoritur, religiose meditentur: tum etiam considerent, praesens illud beneficium in quo tanta cum digestionem, immensumque caritativum Christus Iesus se communit, & intus illis se conjugit.

Deinde, ut spem eorum inflammet, demonstrabit, tunc temporis illi considerandum, in Christo Domino esse quicquid piam Christianorum fiduciam, spemque citare potest, cum ipse sit & omnipotens, qui omne bonum conferre potest; & summe benignus, qui magis gulo desiderat conferre nobis sua dona, quam nos recipere; & sapiens, qui bene novit, quo nobis & expediunt; & opus sunt ad salutem.

Ac praeterea, ad hoc illos instruet, ut in ipsa Sacra Communionem, toto corde, omnique intima animi pietate Deo gratias agant de tanto beneficio, infiniteque caritate, quae eorum Populum Christianum usus est. Ita S. Carolus in Instructionibus.

II. Fidelis etiam monet, ut ne postquam Sacram Communionem sumperint, ab Ecclesia statim discedant, sed permaneat in oratione, quantum fieri possit, quieto, & remoto loco.

Monebit etiam, ne statim spuant, sed per quartam saltem horam praetam a spuatione abstinant. Si vero necessitas coget prius egressi, id in loco saltem fiat a peccato, Sacerdotis, & Fidelis a sumendo aliquando post Communionem abstinere solitos, eoquae nomine reprehensum olim Amalarium, quod a fuendo post Domini-

ci Corporis sumptionem satis diu non abstineret, constat ex ejus ad Gvasardum Epistolae, quae exculat, T. 7. Spicilegii, p. 168. At autem non ex irrevocata ejus Corpore Christi, sed ex redundantia humoris phlegmatici, quem cohibere non poterat, se paulo post Communionem spuerit.

Ne praeterea statim cibum capiant, sed dimidia post summationem Sacram Communionem, aut saltem quarta hora parte, Parochus admonet.

Ut animae cogitationes, sensus omnes, & linguam cohibeat: abstinentque praecipue ea die a verbis otiosis, cogitationibus malis; sed in sanctis meditationibus, precibus, Divinorum Officiorum frequentia, Ecclesiae etiam frequentandis, aliisque pietatis officiis, atque operibus versentur.

Ut denique assistant Christo hostii sanctissimi exercitacionibus, atque actionibus; a profanis sum negotiis, & secularibus abstinent: quod si non omnino possunt, curent tamen a sancta Communionis sumpta meditatione, ne, & a sui intima custodia non alienari. Ita S. Carolus in Instructionibus.

Diebus autem sacrae Communionis, caritas, & beneficentia in pauperes extensus esse excedat, & cum Christus Corpore suo nos cibaverit, pane certe nostro, alioque cibis terrenis, quos dat nobis Deus, ipsum in membris suis ducimus pasceri debemus. Christianibus etiam post Sacram Communionem immiseritioribus, graviter increpat S. Jo. Chryssostomus. *Ut in Ep. 1. ad Cor. Si tu, (inquit) accedas propter Eucharistiam, id est gratiarum actionem, tu quoque nihil facias indignum Eucharistia, seu gratiarum actione: neque fratrem pudore afficias, neque elusiverit despicias. . . . Christus omnibus Corpus est aquo dedit: tu autem ne panem quidem communem das ex aquo. . . . Christi fides commerationem, & pauperes despicias, non exhorrescis! Sed si filii quidem, aut fratris deservit memoriam ageres, pungeris a conscientia, si non morem impletisses. & pauperes vocasses? Tu autem Domini tui faciens memoriam, ne mensam quidem solum imperis. . . . Tali mensa fuisse participes: & cum omnibus deberes esse mirior, & elementior. & par Angelis, fuisse omnium crudelissimus. Gustavisti sanguinem Dominicum, & sic quidem fratrem agnoscest? Ed quamnam mercedis veniam? Quamquam qui antea ignoraveras, a Mensa enim oportebat agnosceri. Nunc autem etiam ipsam Mensam ignominiam afficis: cum, qui dignus suis habitus, ut illius esset participes, tunc cibis non dignum esse existimas. . . . Non exortias quisquam cum esset, quis factus sit? Non in memoriam revocae, quod hoc pauperem in peccatis, longe eras egentior in bonis operacionibus, cum esset pauperis peccatis; sed tamen ab his omnibus te liberavit Deus, & te talis Mensa est dignatus. Tu autem ne se quidem factus es beatior, & magis miseriores. Nihil ergo restat, nisi ne tradaris rotatoribus. Haec verba non quare omnes audiamus, quicumque hic quidem cum pauperibus ab hac sacra Mensa, sam accedimus, foras autem egressi, videtur ut eos quidem videret.*

Tum ostendit Fidelibus, quae die ad Sacramentum accesserunt, a delictis, & iocis penitus esse temperandum. Nam si nunquam oportet delictum esse delictis, idque Paulus significat, dicens: Quae in deliciis vivit, est mortua: multo magis tunc morietur. Nam si delicia morsuam multi, multo magis viro: & si hoc cum alio tempore fiat, perdit, multa magis post Sacramentorum Communionem. Tu autem pane vita accepto, facis rem mortis, & non horrescis? Nescis, quam multa mala proficiantur ex deliciis? Risus incompertus, verba insolentia, & incompotia, urbanitas, & jactantia exilio plena, iugis, inutiles, ea, quae nec san quidem esse dicere: & hoc facis Christi Mensa exepius, eo die quo dignus es habitus, qui ejus carnes lingua tangeret. Quicumque sis ergo, ne hac fiant, manum tuam expurga, & castiga linguam, & labia, qua ingressus Christi fuisse verbum: & apposita mensa sensibili ad Mensam istam mentem extendende, ad Canam Dominicam, ad vigiliam Discipulorum, qua fuit sacra illa nocte. Immo vero etiam tractantia sunt nos. Vigilemus ergo cum Domino, componamus cum Discipulis: precationis tempus est, non exortacionis, semper quidem, maxime autem in die festo. Propterea enim est dies festus, non ut nos in delictis geramus, non ut peccata congregemus, sed ut quae sunt, tollamus. Ego te volo explorare deliciis, sed quae vere sunt delicia, quae nunquam marcescunt. Invita Christum ad prandium: cum tuis imperis, vel potius Ius. Hoc insinuat habet voluptatem, & perpetua vigentem.

ARTICULUS IV.

De frequenti Communione.

PROPOSITIO UNICA.

Frequens Communitio, si nihil obest, praestat variorum.

Eucharistia enim spiritalis est anima: cibus; unde quem admodum corpori in singulis dies alimentum subministrat.

Sacramentum dicitur electum, quia pauperibus largitus est. Tim. 5.

Tim. 5.

ministrare necessarium putamus: ita etiam animae hoc Sacramento frequenter alenda, & nutrienda...

Præterea, cum fructus maximos ex Euchariſtiae Sacramentali Communionem consequamur, gratiae, & caritatis incrementum, remissionem peccatorum venialium...

Tertio, ſingulis diebus corporis vires reficere oportebat Iſraelitis per defertum ambulantes, donec ad Terram promiffam perveniffent: frequenter igitur Euchariſtiae ſufceptio...

Quarto, Fideles Apoſtolicis temporibus Euchariſtiam quotidie accipere, ex Apoſtolorum Actis intelligimus. (Act. 2. 42.) Erant autem perfeverantes in doctrina Apoſtolorum...

Quinto, S. Patres frequentem Communionem magno opere commendant, ad eamque vehementer hortantur.

S. Cyprianus Lib. de Oratione Dominica: Hanc autem Panem (inquit) dicitur quotidie ſuſcipimus, ne qui in Chriſto ſumus, & Euchariſtiam quotidie in cibum ſalutis accipimus...

S. Baſilius Ep. 189. ad Ceſariam Patriciam: Singulis certe diebus (inquit) communicare, & participare eſſe Sancti Corporis, & Sanguinis Chriſti bonum & fruſtuoſum eſt...

S. Jo. Chryſoſt. Hom. 5. in Ep. 1. ad Timotheum, peccatis indigni communicantium recenſens, hiſ verbis expreſſas. Ideo inter vos multi iſtrui, & imbecilles, & dormientes...

Et Hom. 17. in Epist. ad Hebr. Multi (inquit) lepum ſacrificii ſemel toto anno ſunt particeps, aliſ autem bis, aliſ vero ſape. Ad omnes ergo habetur oratio, non ſolum adeos, qui hic ſunt...

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus. Et Epist. 50. Scio Roma hanc eſſe conſuetudinem, ut Fideles ſemper Chriſti Corpus accipiant...

Et 33. S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Ambroſ. Lib. 5. De Sacramento, Cap. 4. Si quotidie accipere eſt Panis, cur poſt annum illum ſumus, quemadmodum Graeci in Oriente facere conſueverunt? Accipere quotidie, quod quotidie tibi proſit. Sic vive, ut quotidie merearis accipere. Qui non meretur quotidie accipere, non meretur poſt annum accipere...

S. Auguſt. Epist. 118. ad Januarium: Alia vero (inquit) quae per loca terrarum, regionis quae variantur, ſicuti eſt, quod alii jejunant Sabbato, alii non: alii quotidie communicant Corpori, & Sanguini Domini, alii certis diebus accipiunt: alibi nullus dies praetermittit, quo non oratur, alibi Sabbatho tantum, & Dominico: alibi tantum Dominico: & ſi quid aliud hujuſmodi animadverti poteſt, totum hoc genus rerum liberis habet obſervatione; nec diſciplina ulla eſt in his melior gravi, prudentique Chriſtiano, quam ut eo modo agat, quo agere viderit Eccleſiam, ad quam forte devenerit...

S. Auguſt. Epist. 118. ad Januarium: Alia vero (inquit) quae per loca terrarum, regionis quae variantur, ſicuti eſt, quod alii jejunant Sabbato, alii non: alii quotidie communicant Corpori, & Sanguini Domini, alii certis diebus accipiunt: alibi nullus dies praetermittit, quo non oratur, alibi Sabbatho tantum, & Dominico: alibi tantum Dominico: & ſi quid aliud hujuſmodi animadverti poteſt, totum hoc genus rerum liberis habet obſervatione; nec diſciplina ulla eſt in his melior gravi, prudentique Chriſtiano, quam ut eo modo agat, quo agere viderit Eccleſiam, ad quam forte devenerit...

S. Jo. Chryſoſt. Hom. 5. in Ep. 1. ad Timotheum, peccatis indigni communicantium recenſens, hiſ verbis expreſſas. Ideo inter vos multi iſtrui, & imbecilles, & dormientes...

Et Hom. 17. in Epist. ad Hebr. Multi (inquit) lepum ſacrificii ſemel toto anno ſunt particeps, aliſ autem bis, aliſ vero ſape. Ad omnes ergo habetur oratio, non ſolum adeos, qui hic ſunt...

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

Sie videntur, ne Euchariſtiam ſumere mereamur.

S. Auguſt. Epist. 118. ad Januarium: Alia vero (inquit) quae per loca terrarum, regionis quae variantur, ſicuti eſt, quod alii jejunant Sabbato, alii non: alii quotidie communicant Corpori, & Sanguini Domini, alii certis diebus accipiunt: alibi nullus dies praetermittit, quo non oratur, alibi Sabbatho tantum, & Dominico: alibi tantum Dominico: & ſi quid aliud hujuſmodi animadverti poteſt, totum hoc genus rerum liberis habet obſervatione; nec diſciplina ulla eſt in his melior gravi, prudentique Chriſtiano, quam ut eo modo agat, quo agere viderit Eccleſiam, ad quam forte devenerit...

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum: Urinam (inquit) omni tempore jejunare poſſimus? Euchariſtiam quoque ad que condemnatione noſtri, & pungente conſcientia ſemper accipere, & Paſmiſtam audire dicentem: Guſtate, & videte, quoniam ſanus eſt Dominus.

ne dum diu quiſque ſeparatur a Chriſti Corpore, alienus permanat a ſalute, ipſo dicens: Nifi manducaveritis Carnem Filii hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui enim peccator ſanctiſimo, communicari non deſinit.

Ratherius Veronenſis Epifcopus, qui decimo ſaeculo florebant, in Epiftoſa Synodica ad Praeſbyteros ſuos: Omnis, inquit, dies Dominicus ideo eſt Paſchalis, quia Reſurrectionis Domini memoratur: Paſcha vero noſtrum ideo Chriſtus, qui pro nobis immolatus. Omni ergo Dominica clamat nobis Apoſtolorum: Itaque epulemur, Ideſt, Carnem Domini manducemus, & Sanguinem ipſius bibamus.

Petrus Cellenſis Abbas S. Remigii Remenſis, poſtmodum Carnotenſis Epifcopus, qui floruit duodecimo ſaeculo ad exitum vergente, Lib. De Diſciplina Clauſtrali, Cap. 25. de eodem argumento haec habet: Euchariſtiae locum tenet in Corpore Eccleſiae, quem humanum cor in homine: integro: & ſano corde vivitur: & corrupto, & vulnerato, homo moritur, Unde Salomon: Omnia cordi ſerva cor tuum; quoniam ex ipſo vita procedit: Et Dominus de Corpore ſuo in Evangelio: Qui manducatur, & ipſe vivit propter me. Vita eſt Angeli, in quem deſcendit Angeli proſpicere: vita eſt Chriſtiani, per quam poſſit proſpicere. Hanc vitam aliter accipit, qui in carne, & ſcandalo carnis vivit, aliter illam, qui ſeminat in ſpiritu, ubi de ſpiritu metat vitam aeternam: & qui dicit: Vivo autem, non in ego; vivit vero in me Chriſtus, quem diligit ex toto corde, ex tota virtute.

Corſale Drum ſolum accipit, amat, & deſiderat: anima ſingulari ſpirituſ Dei annuat, & ſemper ad Deum ſpirat, & ſuſpirat... Qui ſe Deo, & a Deo accipitur horis matutinis ſane ſanctis, ut dicitur, Domini Corpore, & Sanguinis Communionem quotidie reſicitur. Sed, ſecundum Apoſtolum, diſiudicandum inter hunc ſpiritualem cibum, & corporalem quodiſiandum. Nam ſumma diſcretio tenenda eſt, quando ad Corpus Chriſti ſe accedendum, quando eandem, & quando ſolummodo. Accedere ad Chriſtum, accedere eſt ad Dominum, accedere ad Regem, accedere ad lucem, ad ignem, ad panem, ad vitam, immo ad vitam: Quavis libertatem! Accedere ad Dominum, quavis ſecuritatem? Accedere ad Regem: quavis claritatem? Accedere ad lucem: quavis calorem? Accedere ad ignem: quavis reſolutionem? Accedere ad panem: quavis potum? Accedere ad vitam: quavis reſurrectionem? Accedere ad vitam. Offendit Dominum: cedeſt ſeciſ contra Regem? cedeſt: cedeſt, aut lipſus eſt cedeſt in luce: perſeſ in tumbis, aut in manibus ſuis ignem altum? cedeſt, ne ecurat reſignis ad Amari: eſt neplenus murmuratio, & fatuoratus eſt contradictionibus? cedeſt, & non accedat ad Panem Angulorum: eſt ne ſubtrahat de vinis Soluorum, & Gomorha? cedeſt, & non accedat ad vitam de vinis Serech: eſt ne mortuus criminatibus, & ſepulchris in inferno? cedeſt. Diſtat autem plurimum inter cedeſt, & recedere: nam cedere, reverentia eſt cedere, & reverentia. Cedit qui dicit: Domine, non ſum dignus, ut intres ſub tectum meum. Recedit, qui dicit: Ecce eſtis mea, fic ſic tua. Et, Major eſt iniquitas mea, quam ut veniam merear. Et Paſmiſta: Recedite a me omnes, qui operamini iniquitatem. Quis autem ſuis recedentibus a Deo? Omnes, qui elongant ſe a te, peribunt. Cedeſt itaque cum peccatore: non recedo, ſi confeſſus errorem fuero, & emendavero.

Sed adhuc diligenter advertendum eſt, quando, quomodo, quare ad Communionem ſi accedendum: habet enim utilitas hujuſ reſolutionis temporis diſcretionem, modi determinationem, cauſae etiam variationem. In tempore conſideratur tria, oportunitas, conſuetudo, & ſollemnitas. In modo purgatio, intentionis, & devotio. In cauſa inſtitutio, utilitas, & neceſſitas. Opportunitas ſugit, & ſugit occupationem; liberiſ inſtitutio huic exequendum officium, & Deoſiſque eandem. Conſuetudo remouet laicam negligentiam, & erga ſalutem ſuam nimium torporem. Inſtant quoque admonet nos accedere ad Communionem. Qua enim ſollemnitas, ubi famae, & egreſſa? Ubi autem non eſt cibus, qui non perit, ſed qui permanet in vitam aeternam, egreſſa eſt, & extrinſiſ inopia. Modus habet purgationem, intentionem, & devotioem. Purgatio itaque prius ſortis noſtrae aqua compunctionis, igne fraternae compaſſionis, hiſſoſo ſicci, & humillima confeſſione, cinere, ſaluterrima ſubjectionis, & mortificationis. De hac purgatione Apoſtolus ad Hebraeos: Habentes (inquit) fiduciam in introitu Sanctorum in Sanguine Chriſti, qui iniciavit nobis viam novam, & viventem per velamen, id eſt, carnem ſuam, & Sacerdotium magnum ſuper domum Dei; ſecundum cum vero corde in plenitudine fidei, aſſerti corda a conſcientia mundi, la, & alibi corpus aqua munda, tenemus ſpei noſtrae confeſſionem inextinguibilem: & confidenter invicem in provocationem caritatis, & bonorum operum... ſecurus introvat ad Altare Dei, certus accedat ad Communionem Domini Corpore: qui habet cor aſpaſum, id eſt, mandatum a conſcientia mala, & corpus ablutum tam ſanctificatione Baſiſmatis cum compunctione devotiois, & qui tenet inextinguibilem ſpei confeſſionem.

Intentionis triplex, alia bona, alia mala, alia peſſima. Bona eſt, ſi Corpus Chriſti ſumit ſe vera, & pura ab omniſerimine conſcientia ſumitur, ut Sanguis Chriſti juſtam juſtiſ.

Intentionis triplex, alia bona, alia mala, alia peſſima. Bona eſt, ſi Corpus Chriſti ſumit ſe vera, & pura ab omniſerimine conſcientia ſumitur, ut Sanguis Chriſti juſtam juſtiſ.

Intentionis triplex, alia bona, alia mala, alia peſſima. Bona eſt, ſi Corpus Chriſti ſumit ſe vera, & pura ab omniſerimine conſcientia ſumitur, ut Sanguis Chriſti juſtam juſtiſ.

Intentionis triplex, alia bona, alia mala, alia peſſima. Bona eſt, ſi Corpus Chriſti ſumit ſe vera, & pura ab omniſerimine conſcientia ſumitur, ut Sanguis Chriſti juſtam juſtiſ.

Intentionis triplex, alia bona, alia mala, alia peſſima. Bona eſt, ſi Corpus Chriſti ſumit ſe vera, & pura ab omniſerimine conſcientia ſumitur, ut Sanguis Chriſti juſtam juſtiſ.

ficer amplius, hic accipit, ut bonuſſat. Mala eſt, cum in vafe per editum arido, per luxuriam immundo, & per malitiam corrupto mittitur, non ut qui eſt malus, fiat bonus, ſed ut qui eſt malus, appareat bonus: hic eſt hypocriſis. Peſſima eſt, quando irrevocenter quatuſ canis validuſ corde peſſimus accedit aliquis ad Sacramentum Domini, non ut fiat bonus, ſed ut ſub Chriſti lateat Antichriſtus: hic eſt Inpax rapax, qui ſub pelle ovina devorat Agnum.

Triplex eſt devotio: alia compunctiva, alia ſuſpirioſa, alia lacrymoſa. Compunctiva eſt ſonſ ſcaturiens, ſuſpirioſa eſt ſonſ ſalientis, lacrymoſa ſonſ ſuperabulliens. Pungit compunctiva, elicit ſuſpirioſa, fundit, & pluit lacrymoſa. Timor pungit, ſpes elicit, amor pluit. Verum stringit timor, ſpes aperit, amor humorem cum impetu ſpiritus elucit.

Eccleſia ſententiam ſuam de frequenti Communione in Synodo Tridentina expreſſit hiſ verbis ſeſſione 22. C. 6. Optare quidem Sacraſancta Synodus, ut in ſingulis Miſſis Fideles adſtantes non ſolum ſpiritualem aſſectu, ſed ſacramentali etiam Euchariſtiae perceptione communicant; quo ad eos ſanctiſſimi hujuſ Sacramenti fructus uberior proveniat.

De eodem Concilii Catechiſtus haec habet: Neque tam men Fideles ſatis habeant ſemel tantummodo Corpus Domini quorannis accipere, verum ſapienter iterantem Euchariſtiae Communionem excitant. Utrum autem ſingulis menſibus, vel hebdomadis, vel diebus ubi magis expediat, certis omnibus regula preſcribi non poteſt: verumtamen illa eſt S. Auguſtini norma certiffima: ſic vive, ut quotidie poſſis ſumere.

S. Carolus in Inſtroductionibus de Sacramento Euchariſtiae: Ad ſaluterrimum (inquit) hujuſ Sacramenti frequentere ſumendi uſum Parochus Fideles hortabitur atque excitabit, Eccleſia inſtitutus, ac exemplis, & Sanctorum omnium conſentente Doctrina, ut ex Catechiſiſ Romani diſcre ſeriter, & Sententia Oecumeneſis Synodi Tridentinae, qua preter quidem Fideles, in ſingulis Miſſis non ſolum ſpiritualem aſſectu, ſed ſacramentali etiam Euchariſtiae perceptione communicent: curabit certè, ut praeter Paſchalis Communionem, qua Eccleſia precepto neceſſaria eſt, ſaltem in principis ſollemnitatibus, velut: de Natali Domini, Epiphaniae, Pentecoſte, in diebus item ſeſſis maioribus: B. Mariae Virginis, communicent.

Ceteris praetera ponitis, illud, quod Beatiſſimus Silverius Pontifex ſtatuit, in conſuetudinem revocare ſtudabit ut qui ſapius non communicant, in Quadageſima ſaltem Domini diebus Corpus Domini ſumant, & die Item Cenas Domini, ex antiquo uſuſitio, ac praeter in Adventu ſuſcipiant.

Eam praetera conſuetudinem in Parochia ſua introducere curabit, ut quies qui iter longum, aut infeſtum, remque arduam, & diſcilem, etiam in qua nullum meritis periculum extimeſcendum ſit, aggreſſus, qui item graviſ aliqua perturbatio, vel ex alia re aduſſa aſſiſſit, Sacram Communionem confeſſus ſuſcipiat. Idemque ſuſcipiat, itinere, vel negotio diſcile, quod ſuſcepit, conſeſ, vel quocumque beneficio accepto gratus Deo aliter hujuſ Sacramenti ſumptione: in quo praecipua quaedam ratio inſit, qua Deo pro immenſe in nos collatiſ beneficiis aliquam gratiam pio referamus.

Curabit item, ut Mulieres proxiſe pariturae hoc ipſum praſtent, ac praetera cum primam a proſperio ad Eccleſiam accedent.

De eodem Concilio Remenſe anni 1583. Cum nihil habeat Chriſtiana Religio Sacramento Euchariſtiae praſtantius, & auguſtiſ, niſi quoque ad ſanctae, & inculcare videndum efficaciſ ejuſdem frequentiffima participatione, delectant tantum eſſe Chriſtianoſum hujuſ temporis incarium, ut ſemel tantum in anno ſumant tam ſalutariſ Sacramenti ſubſidia. Quare Parochi, & qui ad diviniſ verbi predicationem adſciverunt, deinceps de frequentis Communionis antiquo uſu, ejuſdemque nituſ ſuſcipiant, & utilitate diſſerant, & Fideles perſuadent nitentur, nullum eſſe modum optorem, & compendioſorem, quo ſpitiſ, & extinguiſtibus, Eccleſia Apoſtolica facies noſtraſ ſaculo redeat. Noſ quoque Fideles omnes hortamur, & per viſcera miſericordiae Dei noſtri obſervamus, ut quam ſepiffime, ſaltem vero diebus ſollemnibus communicent, & quocumque poſtulaverit inguens aliqua neceſſitas, qua vitam humanam in diſcrimen, & periculum adducat.

Quaeſtionem de frequenti Communione ita dirimit S. Theſ. 3. p. q. 80. a. 10. Circa uſum hujuſ Sacramenti: duo poſſunt conſiderari: Unum quidem ex parte ipſius Sacramenti, cuius virtus eſt hominibus ſalutariſ, & ideo utile eſt quotidie ipſum ſumere, ut homo quotidie ejuſ fructum percipiat. Unde S. Ambroſ. dieiſ Lib. 5. De Sacramento, c. 6. Si quotieſcumque effunditur Sanguis Chriſti, in remiſſionem peccatorum effunditur, doſeo ſemper accipere, ut ſemper peccata dimittantur: qui ſemper pecco, doſeo ſemper habere medicinam. Alia modo poteſt conſiderari eſt parteſ ſumendi, in quo requiritur, ut cum magna devotioe, & reverentia ad hoc Sacramentum accedat: Et ideo ſi aliquis ſe quotidie ad hoc Sacramentum inveniat, laudabile eſt, quod quotidie ſumat. Sed quia multoties pluriſ ſumitur hominum multa impedimenta hujuſ devotiois occurrunt; propter corpus Luc. 5. 8.

S. Thomeſ ſententia de frequenti Communione.

S. Ambroſ. dieiſ Lib. 5. De Sacramento.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum.

S. Hieron. Epist. 38. ad Lucinum.

Eucharistia Panis Quotidianus.

Jo. 6.

Cor. 2. Eucharistiam quotidianam, accedunt, Facilia est.

Forum negligentia arguitur, qui semel dumtaxat in anno accedunt, quidem cum debite preparatione ad Sacramentum accedant.

Et 33.

Jo. 6.

Gal. 2.

Luc. 7. Gen. 4.

Psalm. 6.

Hebr. 10.

Sermone alius ad Animo Verb. Domini, sancta: in Appendice, qui totus exercitiorum est ex S. Ambroſ. dieiſ Lib. 5. De Sacramento. Ca. 4.

S. Thomeſ ſententia de frequenti Communione.